

ФУДБАЛСКА ФЕДЕРАЦИЈА НА МАКЕДОНИЈА

ПРОПОЗИЦИИ
за натпреварување во Првата фудбалска лига
за натпреварувачката 2020/2021 година

Скопје, јули 2020година

Врз основа на член 109 од Статутот на ФФМ а во врска со член 15 став 2 од Правилникот за натпревари, Управниот одбор на Фудбалската Федерација на Македонија на седницата одржана на 30.07.2020 година, донесе:

**ПРОПОЗИЦИИ
ЗА НАТПРЕВАРУВАЊЕ ВО ПРВАТА МАКЕДОНСКА ФУДБАЛСКА ЛИГА ЗА
НАТПРЕВАРУВАЧКАТА 2020/2021 ГОДИНА**

Бр. 0202-1301/5

30.07.2020 год.

ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Натпреварувањето во Првата фудбалска лига е постојано натпреварување на Фудбалската федерација на Македонија.

Со натпреварувањето во Првата фудбалска лига раководи Комисија за натпревари определена од Управниот одбор на Фудбалската Федерација на Македонија.

Член 2

Во натпреварувачката 2020/2021 година Првата фудбалска лига брои 12 фудбалски клубови подредени по азбучен редослед врз основа на решенијата за лиценцирање донесени од страна на Комисијата за лиценцирање на ФФМ и одлука на Управниот одбор бр. 0202-1273/4 од 04.06.2020 за прекин на натпреварувањето во Прва МФЛ за сезона 2019/20 бр. 0202-1273/4 од 04.06.2020 година.

Списокот на клубови учесници е составен дел од овие пропозиции.

Член 3

Натпреварите се играат по Бергеров систем, во три круга(циклиуси). Во првите два круга се применува класичен Бергеров систем (дома-гости) . Во третиот круг се применува Словенечкиот Бергеров систем со повластени клубови согласно остварениот пласман по 22то коло.

Првенствениот натпревар трае 2 x 45 минути со пауза на полувремето од 15 минути.

Главниот судија на натпреварот согласно Правилата на фудбалска игра може да врши надоместување на време.

Член 4

Календарот за натпреварување на предлог на органот кој раководи со натпреварувањето – Комисијата за натпревари на ФФМ, го усвојува Управниот одбор на Фудбалската федерација на Македонија пред отпочнување на есенскиот дел од првенството.

Доколку првенството е засегнато од последиците на пандемијата со Ковид 19, во понатамошниот текст само Ковид , Комисијата за натпревари може да прави измени во календарот на натпреварување.

Клуб може да побара одложување на натпревар од причини поврзани со Ковид само доколку се утврди дека од вкупниот број на регистрирани фудбалери на клубот кои имаат право на настап за сениорската екипа, од причини поврзани со Ковид на натпреварот можат да настапат помалку од 11 фудбалери.

Доколку бројот на клубови кои бараат одложување на натпревар од причини поврзани со Ковид во едно коло изнесува повеќе од 2 клуба, Комисијата за натпревари го поместува одигрувањето на колото за нареден прифатлив термин.

Одложените натпревари во есенскиот дел од првенството од причини поврзани со Ковид се одигруваат на прв нареден можен датум.

Одложените натпревари во пролетниот дел од првенството од причини поврзани со Ковид , се одигруваат пред одигрување на наредното коло по распоред.

Член 5

Распоредот на натпреварување се одредува со ждрепка пред почеток на натпреварувањето.

Натпреварувањето во Првата фудбалска лига согласно календарот на натпреварување започнува на 09.08.2020 година освен ако со Одлука на надлежно тело истиот не се промени.

Член 6

За организација на натпревар во Првата фудбалска лига (во понатамошниот текст прва лига) е одговорен клубот домаќин.

Секој клуб домаќин има обврска да ги почитува правилата за организирање на натпревар и да се грижи за редот и безбедноста на сите учесници пред, за време и по завршувањето на натпреварот согласно Правилникот за безбедност на ФФМ.

За пропусти во организацијата клубот домаќин одговара согласно одредбите на Правилникот за натпревари и Дисциплинскиот правилник на ФФМ.

Член 6а

Пред, за време и по завршување на натпреварот, клубот домаќин и клубот гостин имаат обврска да се придржуваат на Протоколот за спроведување на мерки за заштита од "Covid-19", во понатамошниот текст само Протокол.

Протоколот е составен дел на овие Пропозиции.

Член 7

Клубот домаќин во Првата лига е должен да ги исполнi неопходните услови предвидени во Правилникот за инфраструктура и стадиони на ФФМ во насока на обезбедување на соодветен терен и пропратни објекти.

Клубовите имаат обврска пред почеток на натпреварувачката година а најдоцна до закажаниот термин за извлекување парови (ждреб) до Комисијата за натпревари на ФФМ да достават известување за користење на домашен и алтернативен терен за одигрување на натпревари.

Во случај на виша сила или изречена суспензија, клубот домаќин може да побара од Комисијата за натпревари на ФФМ одобрување за одигрување на првенствен натпревар како домаќин на трет терен кој мора да биде различен од теренот кој е пријавен од противникот како домашен или алтернативен.

По исклучок, теренот на противникот може да се користи за организирање на натпревар како домаќин доколку исходот од натпреварот не влијае на распоредот на табелата и натпреварувањето за што конечна одлука носи органот кој го раководи натпреварувањето.

Член 8

Клубот домаќин е обврзан:

- натпреварот благовремено да го пријави кај надлежниот орган за безбедност (МВР) и итната медицинска помош;

- на сите натпревари да обезбеди присуство на возило за итна медицинска помош со лекарска екипа (најмалку еден лекар и медицински техничар);

- да обезбеди присуство на противпожарно возило (за натпревари прогласени за високо ризични);

- да обезбеди функционален апарат за мерење на температура и лице кое ќе има обврска за одговорно мерење на телесната температура;

- да обезбеди присуство на најмалку четири лица со медицински носила;

- да обезбеди редарска служба/агенција за обезбедување;

- да назначи комесар за безбедност или заменик кој ќе присуствува на натпреварот.

При обезбедување на редарска служба како и при исполнување на другите обврски кои произлегуваат од оваа одредба, клубот домаќин има обврска да се придржува на Протоколот.

Во случај клубот домаќин да не постапил согласно став 1 алинеа 1 ,2, 3 и 4 од овој член натпреварот нема да се одигра и истиот ќе биде презакажан да се одигра во рок од 24 часа а трошоците за службените лица како и трошоците за превоз и храна на гостинската екипа (за што гостинската екипа приложува фактура) на презакажаниот натпревар ги сноси клубот домаќин.

Во случај клубот домаќин да не постапи согласно став 1 алинеа 1,2,3 и 4 и на повторно закажаниот натпревар како и во последните три кола од натпреварувачката година, натпреварот нема да се презакажува и истиот ќе се регистрира со службен резултат во корист на гостинската екипа.

Член 8а

Активностите кои клубот домаќин има обврска да ги превземе согласно член 9,10,11 и 12 од овие Пропозиции треба да ги усогласи и ги превзема согласно мерките за заштита предвидени во Протоколот .

Член 9

Клубот домаќин како организатор на натпреварот е должен да ги превземе следните активности:

- да ги пречека гостите и службените лица и истите безбедно да ги смести во службените простории;
- да ги обезбеди возилата на гостите и службените лица, во случај на било какво оштетување штетата мора да ја надомести клубот домаќин во спротивно клубот се предава во постапка пред надлежниот дисциплински орган;
- да се погрижи за хигиената во сите службени простории;
- да се погрижи службените простории при пониски температури да бидат неопходно загреани;
- во санитарните чворови во службените простории да обезбеди топла и ладна вода;
- да обезбеди службен снимател на натпреварот;
- да обезбеди разглас и најавувач;
- на делегатот на натпреварот пред почеток на натпреварот да му достави доказ дека натпреварот е благовремено пријавен кај надлежниот орган за безбедност (МВР),
- на делегатот на натпреварот пред почеток на натпреварот да му презентира присуство на лекарска екипа и возило за итна медицинска помош;
- да обезбеди најмалку 5 топки за одигрување на натпреварот (од ист вид одобрени од ФФМ);
- да обезбеди најмалку 5 портокалови топки за одигрување на натпревар во зимски услови;
- да изврши соодветно обележување на теренот за игра во зимски услови
- да обезбеди деца за фаќање топки;
- да обезбеди лице (комет администратор) кое ќе го состави записникот.

Член 10

Во службените простории дозволено е присуство на следниве лица:

- сите фудбалери заведени во записникот од натпреварот
- судиите
- делегатот
- записничарот(комет администратор),
- ополномоштени преставници на двата клуба,
- лекари на двете екипи заведени во записникот,
- физиотерапевти на двете екипи заведени во записникот,
- шефови на стручни штабови на двете екипи,
- тренери на двете екипи заведени во записникот,
- тренери на голманите од двете екипи заведени во записникот,
- економите на двете екипи,
- претставници на мвр,
- членови на противопожарна екипа (за натпревари од висок ризик) кои треба да бидат во своето возило во текот на одигрување на натпреварот).
- две технички лица (електричар и водоводџија) кои не смеат да бидат во оградениот дел од теренот, освен во случај на итност за што мора да се извести и даде дозвола делегатот на натпреварот).

- комесар за безбедност по процена на делегатот
- Освен за фудбалерите и судиите ,клубот домаќин мора да обезбеди видни ознаки за сите останати лица кои задолжително треба да ги носат на себе.

Член 11

Во оградениот дел од теренот дозволено е присуство за следниве лица:

- фудбалерите кои настапуваат;
- резервни фудбалери;
- службените лица заведени во записникот од натпреварот;
- фоторепортери со ознаки;
- деца за фрлање топки еднообразно облечени во дресови или тренерки;
- лица задолжени за медицински носилки;
- спикер за разгласот;
- претставници на МВР и лекарска екипа со кола за итна медицинска помош;
- економи (кои мораат да бидат во близина на просториите на соблекувалните).

Член 12

Клубот домаќин задолжително обезбедува:

- табли за замена на резервните фудбалери и покажување на надоместено време
- две знаменца за помошните судии со димензии: дршка со димензија од 75 сантиметри, платно со димензија 30 x 40 сантиметри со жолта или портокалова боја.
- на повеќе места покрај надолжната линија вода за освежување на фудбалерите.

ЗАПИСНИК

Член 13

Записникот е службен документ за натпреварот.

Записникот се составува во присуство на делегатот на натпреварот, претставници на двата клуба и судиите со примена на мерките за заштита наведени во Протоколот.

Првата страна од записникот се составува еден час пред почетокот на натпреварот од страна на комет администраторот на клубот.

Во записникот на првата страна со потпис на делегатот и со потпис на двата претставника од клубовите се потврдува идентитетот на фудбалерите, се констатира лекарскиот преглед и правото на настап на фудбалерите, дозволата за работа во соодветните клубови на тренерите.

Се додека првата страна од записникот не ја потпишат двата претставника на клубовите, делегатот и судијата , натпреварот не смее да започне.

Судијата во записникот утврдува дали теренот е подобен за игра.

Вториот дел од записникот се составува по завршувањето на натпреварот.

Во вториот дел од записникот, судијата со потпис го потврдува резултатот, заменетите фудбалери, стрелците на головите, опоменатите и исклучените фудбалери, а делегатот дава осврт на организацијата и случувањата на натпреварот.

Записникот се заклучува во Комет системот од страна на главниот судија веднаш по завршување на натпреварот.

За секое исклучување на натпреварот, судијата има обврска по завршување на натпреварот да даде дополнителна изјава со опис на исклучувањето.

Во случај на технички проблеми Комет администраторот на клубот има обврска да стапи во контакт со Комет администраторот на ФФМ, записникот од натпреварот да го изготви електронски или на друг начин и истиот во оригинална форма да го предаде на делегатот на натпреварот веднаш по завршување на натпреварот.

СЛУЖБЕНИ ЛИЦА

Член 14

Секој клуб мора да одреди свој претставник кој ќе го претставува на натпреварот.

Претставникот се легитимира со писмено полномошно кое треба да го стави на увид на делегатот на натпреварот пред почеток на натпреварот.

Претставникот на клубот :

- учествува во утврдувањето на идентитетот на фудбалерите,
- го предава составот на екипата, спортските легитимации на фудбалерите и изјавите за одговорност наведени во Протоколот на делегатот еден час пред почетокот на натпреварот,
- по составувањето на првата страна од записникот со свој потпис ги гарантира податоците за својата екипа и одговара за евентуални пропусти.
- извршува и други обврски зададени од делегатот во насока на непречено одигрување на натпреварот.

Член 15

Натпреварот не може да започне без потребниот број на судии, утврден од Судискиот одбор на ФФМ во согласност со правилата на фудбалска игра кој за натпреварувачката година 2019/2020 изнесува - еден главен судија, двајца помошни судии и четврт судија.

По исклучок, за определени натпревари Судискиот одбор може да делегира 6 судии.

Член 16

Судиите и контролорите се одредуваат од страна на Судискиот одбор на ФФМ преку овластени лица (комесари) за делегирање на судии односно контролори.

Судиите својата должност ја извршуваат согласно Правилата на фудбалската игра и Правилникот за судии и судење на ФФМ.

Во вршењето на судиската и контролорска должност , судиите и контролорите имаат обврска да ги почитуваат мерките уредени со Протоколот .

Член 17

Стручниот штаб на екипата е составен од шеф на стручен штаб, помошник тренер, тренер на голмани а по исклучок уште еден помошник тренер, лекар и физиотерапевт .

Клубот има обврска да достави барање до Комисијата за медицина и анти-допинг на ФФМ за издавање дозвола за работа (лиценца) за лекарот и физиотерапевтот за тековната сезона.

За водење на сениорската екипа на клубот во Прва лига , клубот обезбедува дозвола за работа на својот шеф на стручен штаб, од страна на Тренерскиот одбор на ФФМ.

Дозволата за работа се добива за предметната натпреварувачка година.

Екипата ја води шефот на стручниот штаб доколку има ПРО лиценца а во оправдани случаи за што потврдува Тренерскиот одбор на ФФМ екипата ја води помошникот тренер доколку ја има потребната лиценца за водење на екипа во Прва лига.

Шефот на стручниот штаб (во негово отсуство помошникот тренер) дава напатствија на фудбалерите за време на натпреварот од место однапред определено за таа цел.

За времетраење на натпреварот, само едно лице од клупата за резервни фудбалери има право да го прати натпреварот во стоечка положба.

Однесувањето на стручниот штаб и на другите службени лица на клубот пред, за време и по натпреварот, спротивно на Правилата на фудбалска игра, овие Пропозиции и актите на ФФМ се санкционира од страна на судијата на натпреварот со јавна опомена или исклучување.

Доколку последиците од Ковид го засегнуваат стручниот штаб на екипата, на начин што став 5 од овој член не може да се примени и екипата останува без шеф на стручен штаб, клубот бара одобрение од Тренерскиот одбор на ФФМ за привремена дозвола за работа и на друг тренер.

Привремената дозвола за работа на друг тренер се издава за времетраењето на спреченоста на шефот на стручниот штаб или помошникот од став 5 на овој член согласно минимум критериуми кои ги изготвува Тренерскиот одбор на ФФМ.

Член 18

Делегат на натпревар е претставник на органот кој раководи со натпреварувањето на предметниот натпревар.

Делегатот го одредува органот кој раководи со натпреварувањето – Комисијата за натпревари на ФФМ односно Претседавачот на Комисијата за натпревари на ФФМ.

Делегатот на натпреварот мора да пристигне два часа пред да започне натпреварот.

Делегатот, комесарите за безбедност(ако е присутен и гостинскиот) и двајцата претставници на клубовите одржуваат технички состанок пред да пристапат кон изготвување на записникот.

Член 18а

Службените лица , наведени во овие Пропозиции , своите права и должности ќе ги обавуваат согласно Протоколот за заштита од Ковид.

Член 19

Делегатот ги има следните правата и обврски:

- да биде присутен при спроведување на мерките за заштита од Протоколот кои се однесуваат на мерење на температура на сите учесници наведени во т.4.2 во Протоколот и ги евидентира учесниците кои имаат покачена телесна температура во делегатскиот извештај;

- да утврди дали натпреварот е навремено пријавен кај надлежниот орган за безбедност (МВР) како и да утврди дали е присутна лекарска екипа и возило за итна медицинска помош,

- да воспостави контакт со Комесарот за безбедност на клубот домаќин и со одговорното лице на МВР;

- пред натпреварот да изврши преглед на просториите, игралиштето и оградата на игралиштето и доколку забележи евентуални недостатоци да направи обид домаќинот да ги отстрани до почетокот на натпреварот во спротивно истите да ги евидентира во записник или делегатскиот извештај , да го извести клубот домаќин и Комисијата за инфраструктура на ФФМ за укажаното одстранување на недостатоците;

- пред да го состави записникот да утврди дали службените простории се чисти како и доколку Протоколот не е на сила дали има топла и ладна вода, дали просториите се затоплени

(кога е применливо) дали има електрично осветлување;

- доколку Протоколот не е на сила а во случај гостинската екипа да носи организирано навивачи, а домаќинот најави дека ќе бара проценување на евентуална напрена штета , делегатот во присуство на двајцата претставници има обврска да ја констатира состојбата на трибината каде ќе бидат сместени навивачите (столчиња и друга опрема), пред и по натпреварот и за тоа да се произнесе во записникот а детално да опише во делегатскиот извештај;

- во околности предвидени со Протоколот и доколку Протоколот не е на сила а по барање на домаќинот, делегатот во присуство на двајцата претставници има обврска да ја констатира состојбата на соблекувалните пред и по натпреварот и за тоа да се произнесе во делегатскиот извештај;

- да не дозволи отпочнување на натпреварот доколку има неслужбени лица во службените простории, ходниците и оградениот дел од теренот и да бара нивно одстранување пред, за време и по завршување на натпреварот;

- да констатира важечки лекарски преглед на фудбалерите(евидентиран во спортските легитимации или потврда) и да ги предупреди претставниците на клубовите за увидени недостатоци и пропусти;

- да ги побара и земе од претставниците на клубовите изјавите за одговорност наведени во Протоколот и да го евидентира истото во делегатскиот извештај;

- по барање на еден или двата претставника на клубовите или по сопствен наод должен е во нивно и присуство на судиите, на теренот пред отпочнувањето на натпреварот за време на одигрување на натпреварот и најдоцна 15 минути по завршување на натпреварот да изврши поединечна проверка на идентитетот на фудбалерите; неможноста да се обезбеди присуство на претставникот на екипата при проверка на идентитетот на некој фудбалер не влијае на чинот на проверката;

- да утврди дали тренерите и лекарите имаат соодветна дозвола за работа,

- да ја утврди присуноста на делегираните службени лица на натпреварот;

- по составувањето на првата страна од записникот да им даде по еден примерок на главниот судија, претставниците на екипите и новинарите;

- да следи дали организацијата на натпреварот во целиот тек на натпреварот се одвива согласно Протоколот, Правилникот за натпревари, овие Пропозиции и Правилникот за безбедност на ФФМ;
- за присуството на неслужбени лица во службените простории, ходниците и оградениот дел од теренот пред, за време и по завршување на натпреварот да ја извести Комисијата за натпревари на ФФМ,
- по барање на претставниците за евентуален неправилен настап на некој фудбалер да ја земе спортската легитимација и истата да ја достави до Комисијата за натпревари на ФФМ,
- доколку Протоколот не е на сила а во случај на некоректно навивање од страна на навивачите да интервенира кај претставникот на екипата или комесарот за безбедност на домашната екипа, таквото навивање да престане, доколку се продолжи со неспорско навивање и процени дека е потребно, може да побара од главниот судија за определен временски период (имајќи го во предвид времетраењето на натпреварот) да го запре натпреварот и да побара од претставниците на МВР и домаќинот да се испразни дел од трибината, во повторен потежок случај може да побара од главниот судија да го прекине натпреварот;
- во случај клубот на записник да не пријави шеф на стручен штаб делегатот има обврска за истото да ја извести Комисијата за натпревари на ФФМ за понатамошно постапување.
- по завршување на натпреварот во соработка со судиите и претставниците на клубовите учествува и врши надзор на изготвување на втората страна од записникот.
- по завршување на натпреварот, делегатот има обврска да земе изјава од исклучените, пријавени фудбалери или било кое службено лице како и од главниот судија со опис на исклучувањето и спортска легитимација (доколку исклученото или пријавено лице ја има) и истите да ги достави до надлежните органи на ФФМ заедно со записникот од натпреварот;
- по завршувањето на натпреварот во записникот се произнесува за организацијата на натпреварот и евентуални проблеми, поопширен опис дава во делегатскиот извештај и во рок од 24 часа од завршување на натпреварот ги доставува до надлежните органи на ФФМ;
- да известува за резултатот, направените измени и добиени опомени и исклучувања на натпреварот преку соодветна мобилна апликација обезбедена од ФФМ.

ПРАВО НА НАСТАП

Член 20

На првенствените натпревари право на настап имаат фудбалери кои стекнале право на настап според Правилникот за регистрации, статус и трансфер на фудбалери на ФФМ а на денот на натпреварот не се помлади од 17 години.

Со право на настап се стекнуваат и фудбалерите кои на денот на натпреварот наполните 16 години и имаат специјален лекарски преглед.

За времетраењето на пандемијата со Ковид , фудбалерите кои го стекнале правото на настап согласно став 1 и 2 на овој член, доколку имаат позитивен резултат на тестот на Ковид или им е изречена мерка за самоизолација или друга мерка во согласност со Протоколот, не можат да настапат и добиваат третман на повредени фудбалери а натпреварот може да се одложи согласно член 4 од овие Пропозиции.

Фудбалерите наведени во став 3 немаат право на настап до завршување на пропишаниот период на изолација и добивање на негативен резултат на тестот за Ковид19.

Сите клубови учесници во Првата лига, првото полувреме мора да го започнат и завршат со еден домашен фудбалер, кој нема навршено 21 година .

За екипата која од причини поврзани со Ковид остане со 11 фудбалери кои можат да настапат, став 5 не е задолжителен.

За фудбалер под 21 година се смета секој играч или голман ,кој на 15.06 во тековната натпреварувачка година нема наполнето 21 година.

Фудбалерите од став 7 на овој член имаат право на настап како фудбалери под 21 година за времетраење на целата натпреварувачка година.

Клуб кој првото полувреме го започне со фудбалер кој нема навршено 21 година, и истиот е исклучен или се искористени сите можности за измена нема обврска првото полувреме да го заврши со фудбалер кој нема навршено 21 година.

Домашниот фудбалер од став 5 кој согласно правилата на ФИФА има право на настап и за странска репрезентација (на официјален и/или неофицијален натпревар) , доколку пред или за времетраењето на првенството биде повикан и одбере да настапува за странската репрезентација го губи статусот на фудбалер, кој нема навршено 21 година.

Во записникот од натпреварите на првата лига можат да бидат запишани најмногу 8 (осум) странски фудбалери.

Возраста на странските фудбалери не влијае на исполнување на обврската за настап на млади фудбалери наведен во став 3 на овој член.

Во временски период од 48 часа фудбалерите имаат право да настапат на најмногу 3 (три) полувремиња од кои најмногу две полувремиња за период од 24 часа .

Член 21

Фудбалерите кои настапуваат на своите дресови мора да ги носат броевите под кои се заведени во записникот од натпреварот и истите можат да бидат од 1 до 99.

Дресовите на екипите и судиите мора да се со различна боја.

Во случај да екипите излезат со иста боја на дресови гостинскиот тим е должен бојата на дресови да ја промени.

Гостинската екипа должна е да носи два пари дресови со различна боја. Доколку гостинската екипа не носи два пари дресови или и двете бои на дресовите на одговараат за одигрување на натпреварот, домаќинот е должен на гостинската екипа да и даде на располагање еден пар дресови со различна боја од онаа во која што ќе настапува домашната екипа (во присуство на делегатот на натпреварот)

Дресовите од претходниот став по завршувањето на натпреварот, гостинската екипа е должна да ги врати во онолкав број во кој што ги добила од домашната екипа.

Член 22

Секоја екипа има право на замена на три фудбалери.

За времетраењето на пандемијата со Ковид екипите имаат право на замена на по пет фудбалери.

Замените на фудбалерите за време на натпреварот може да се вршат во најмногу три наврати за секоја екипа, замената направена на полувреме не влегува во споменатите три наврати.

ОСВЕТЛУВАЊЕ, СНИМАЊЕ НА НАТПРЕВАР

Член 23

Првенствените натпревари се играат како дневни.

Во случај клубот домаќин да побара натпреварот да се игра под осветлување должен е да го извести органот за натпреварување кој што треба да одлучи дали ќе даде согласност за одигрување на натпреварот под осветлување.

Доколку натпреварот се игра под осветлување, а клубот гостин изрази желба да тренира под осветлување, клубот домаќин има обврска на гостинската екипа да и обезбеди еден тренинг под осветлување, а трошоците за осветлувањето и тренингот на теренот ги сноси клубот домаќин.

Член 24

По барање на гостинскиот клуб да го снима натпреварот, клубот домаќин има обврска да обезбеди прегледно и безбедно место на гостинскиот снимател.

Снимателот од став 1 на овој член има третман на службено лице.

За натпреварите кои се пренесуваат на TV платформата на ФФМ и/или на друг медиум во организација или со согласност на ФФМ, клубот домаќин за потребите на реализацијата на преносот а во согласност со Протоколот, има обврска да обезбеди:

- соодветна платформа за безбеден и квалитетен пренос на натпреварот;
- непрекинато снабдување со електрична енергија;
- несметано движење на сите овластени лица кои го реализираат преносот;
- несметано развлекување на кабли;
- паркинг места за овластените лица кои го реализираат преносот;
- простор за репортажна кола;

- простор за коментатори;
- простор за реализација на прилог на коментаторот со гостите пред, за време и по натпреварот (микс зона);
- дел од стадионот за потребите на импровизирано студио пред, за време и по натпреварот;
- да го промовира логото на реализаторот како медиумски спонзор на „прес банер/зид“ и во микс зоната.

Член 24а

Клубовите учесници во Прва МФЛ за потребите на реализаторот во врска со евентуална реализација на пренос на натпревар на кој се појавуваат како домаќини или гости, во согласност со мерките од Протоколот имаат обврска да обезбедат:

- во период од 5 минути по завршување на натпреварот ,изјава на тренерот и најмалку еден фудбалер (по избор на реализаторот на преносот);
- достапност на стручниот штаб на терен и во микс зоната непосредно пред почнување и по завршување на натпреварот;
- достапност на фудбалерите во микс зоната непосредно по завршување на натпреварот;
- достапност на фудбалерите и стручните штабови за учество во емисии, вести и прилози кои ги најавуваат натпреварите и се врши анализа на натпреварите;
- за промотивни цели на натпреварите од Прва МФЛ и учество во промотивни активности како што се :снимање најави, интервјуа, фотографирање, медиумски појавувања во различни програми на ТВ канали и сл. да ги стават на располагање стручниот штаб и целата екипа (поединечно или заедно).

ПОСТАПУВАЊЕ ПО ИСКЛУЧУВАЊЕ НА НАТПРЕВАР

Член 25

Секој исклучен фудбалер или службено лице должно е по завршувањето на натпреварот, преку својот претставник на делегатот да му достави писмена изјава.

Претставникот на клубот со писмената изјава на исклучениот фудбалер ја доставува и спортската легитимација.

Во случај претставникот да е исклучен, писмените изјави ги доставува капитенот на екипата.

Во случај на постапување спротивно од пропишаното во став 1 , 2 и 3 од овој член ќе се смета дека исклучените лица се сослушани.

Непостапувањето по став 1 , 2 и 3 на овој член ќе се земе како отежителна околност при изрекувањето на казна.

Исклучен фудбалер или службено лице (согласно член 40 од овие пропозиции и лице кое не е внесено во записникот а е функционер на клубот не смее да се наоѓа во оградениот дел од теренот.

Присуството на лицата од претходниот став во оградениот дел од теренот ќе се смета за присуство на неслужбено лице на терен.

ОДГОВОРНОСТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ

Член 26

По завршувањето на натпреварот и составувањето на записникот домаќинот е должен во соработка со Комесарот за безбедност и претставници на органот за безбедност - МВР безбедно да ги испрати гостите и службените лица.

За било каков испад или оштетување на возилата на службените лица и гостинската екипа , клубот домаќин сноси одговорност согласно одредбите на дисциплинскиот правилник.

ДИСЦИПЛИНСКИ МЕРКИ КОИ ВЛИЈААТ НА ОДИГРУВАЊЕ НА НАТПРЕВАРОТ

Член 27

Сuspendиран или казнет клуб со забрана на одигрување на натпревари на свој терен, натпреварите ќе ги игра на оддалеченост од 100 километри на терен одобрен за играње од

страна на надлежно тело согласно одредбите на Правилникот за инфраструктура и стадиони на ФФМ.

Гостинскиот клуб има право на надомест за направените дополнителни трошоци (само за направената разлика за превозот) со доставување доказен материјал до надлежниот орган за натпреварување кој со одлука ќе го задолжи клубот домаќин за надоместување на направените трошоци.

Член 28

Доколку Протоколот не е на сила или натпреварот се одигрува во присуство на публика на натпревар на кој на клубот домаќин му е изречена дисциплинска мерка одигрување на натпревар без присуство на гледачи, дозволено е присуство на по 10 лица – функционери на двата клуба (домаќин и гостин -) со список, снимателите на натпреварот и новинарите.

Присуство на редари на овие натпревари не е дозволено.

Член 29

Во случај надлежен орган да донесе одлука за преигрување на натпревар, изречените опомени и црвени картони не се бришат.

ОРГАН НА НАТПРЕВАРУВАЊЕ

Член 30

Сите натпревари во прв степен ги регистрира Комисијата за натпревари на ФФМ како орган кој го води натпреварувањето.

Еднаш регистриран натпревар истиот орган нема право повторно да го регистрира.

Исклучок од правилото од став 2 на овој член е постапување на првостепениот орган во жалбена постапка.

Член 31

Комисијата пласманот на табелата го утврдува по бод систем.

Екипа која ќе победи на натпреварот добива 3 (три) бода, кога натпреварот ќе заврши нерешено двете екипи добиваат по 1 (еден) бод, за загубен натпревар не се добива ниеден бод.

Пласманот на табелата се утврдува со бројот на освоените бодови.

Комисијата за натпревари по секое коло изготвува табела на натпреварувањето која содржи:

- број на екипи
- број на одиграни натпревари
- број на победени натпревари
- број на нерешени натпревари
- број на изгубени натпревари
- број на дадени голови
- број на примени голови
- број на освоени бодови.

Табелата се објавува во Билтен на Комисијата и се доставува до клубовите по електронска пошта.

На крајот на натпреварувачката година Комисијата утврдува конечна табела и истата ја објавува во службениот лист на Фудбалската федерација на Македонија „Макфудбал”.

Член 31а

Доколку последиците од Ковид , наметнат прекин на натпреварувањето а при тоа не се одиграни 50% од натпреварите (неодиграни 17 кола), првенството 2020/21 се поништува а клубовите учествуваат во УЕФА натпреварувањата согласно правилата и критериумите на УЕФА.

Доколку последиците од Ковид , наметнат прекин на натпреварувањето а при тоа се одиграни најмалку 75% од натпреварите (најмалку одиграни 25 кола), првенството 2020/21 ќе се смета за завршено; прворангираната екипа се смета за првак, екипите испаѓаат согласно овие пропозиции и обезбедуваат пласман во УЕФА натпреварувањата согласно критериумите на УЕФА.

Доколку последиците од Ковид , наметнат прекин на натпреварувањето а при тоа се одиграни повеќе од 50% а помалку од 75 % од натпреварите Комисијата за натпревари ја „замрзнува“ табелата заклучно со последното одиграно коло пред прекинот. Екипите не испаѓаат а обезбедуваат пласман во УЕФА натпреварувањата согласно критериумите на УЕФА.

За оние екипи кои имаат ист број на бодови а испаѓаат или можат да се стекнат со право да учествуваат во УЕФА натпреварувањата, исклучокот од член 107 од Правилникот за натпреварувања, се применува само доколку во моментот на прекин, засегнатите екипи ги имаат одиграно сите меѓусебни средби предвидени со Календарот и распоредот на натпреварување.

Член 32

Комисијата за натпревари:

- раководи со натпреварувањето во согласност со Правилникот за натпреварување на ФФМ, овие пропозиции како и други акти на ФФМ;
- ги спроведува одлуките на Управниот одбор на ФФМ
- го утврдува календарот за натпреварување;
- го утврдува распоредот на натпреварите;
- ги регистрира натпреварите и одлучува по сите приговори и жалби на одиграните натпревари во прв степен;
- одлучува за оправданост и исполнетост на условите за преигрување на натпревар;
- води евиденција на опоменати и исклучени фудбалери;
- поднесува пријави за покренување дисциплински постапки за прекршоци кои се поврзани или произлегуваат од самото натпреварување;
- одлучува по барања на клубови за промена на термин и време на одигрување на натпревар;
- одлучува по барања за одложување на натпревари;
- може да изрече суспензија на терен во случаи предвидени со Дисциплинскиот правилник;
- може да изрече суспензија на терен по предлог на Телото за инфраструктура.
- го прати и анализира системот на натпреварување и предлага негови измени и дополнувања;
- ги одредува делегатите на натпреварите, ја прати и анализира нивната работа;
- извршува и други работи по препорака на УО на ФФМ;
- изрекува автоматски казни.

АВТОМАТСКИ КАЗНИ

Член 33

Комисијата за натпревари ќе му изрече автоматска парична казна на клубот домаќин во висина од 500 евра во денарска противвредност на денот на уплатата, доколку не му дозволи на снимателот на гостинската екипа да го снима натпреварот.

- Комисијата за натпревари ќе му изрече автоматска парична казна на клубот домаќин во висина од 1000 евра во денарска противвредност на денот на уплатата, на клубот домаќин доколку не и дозволи на екипата овластена од ФФМ да го пренесува/снима натпреварот.

Член 34

Доколку во текот на натпреварот од страна на неовластени лица се уфрлуваат топки на теренот односно се попречува играта на друг начин со користење ласери, пиротехнички средства, симулирање судиска свирка и слично, клубот домаќин ќе биде казнет со автоматска парична казна во висина од 200 евра во денарска противвредност на денот на уплатата.

Член 35

На клубот чиј фудбалер или службено лице за време на натпреварот добие црвен картон освен временската казна која му се изрекува на фудбалерот или на службеното лице согласно одредбите на овие Пропозиции и Дисциплинскиот правилник на ФФМ, Комисијата

за натпревари му изрекува и автоматска парична казна во висина од 200 (двеста) евра во денарска противвредност на денот на уплатата.

Член 36

На клубот чиј фудбалер или службено лице за време на натпреварот добие црвен картон поради втор жолт картон освен временската казна која му се изрекува на фудбалерот или на службеното лице, согласно одредбите на Дисциплинскиот правилник на ФФМ, Комисијата за натпревари му изрекува автоматска парична казна во висина од 100(сто) евра во денарска противвредност на денот на уплатата.

Член 37

За секој добиен жолт картон на фудбалерот или на службеното лице на клубот му се изрекува автоматска парична казна во зависност од бројот на добиените картони како следи:

	евра
Прв жолт	10
Втор жолт	20
Трет жолт	30
Четврт жолт	40
Петти жолт	/

Член 38

Фудбалерот или службеното лице на клубот кое добило (5) пет жолти картони, ќе ја издржи автоматската казна забрана на играње/ вршење на функција од еден натпревар во следното коло.

Член 39

Комисијата за натпревари ќе му изрече автоматска парична казна во висина од 1000 евра во денарска противвредност на денот на уплатата на клубот кој не го внел на записник минималниот број од 11 фудбалери предвиден со Правилникот за натпревари.

Член 40

Службеното лице на клубот кое црвениот картон го добил директно или поради покажан втор жолт картон на натпреварот, го напушта натпреварот и нема право да ја врши функцијата на наредниот првенствен натпревар. За посериозен или прекршок кој се повторува повеќе пати за време на натпреварот , против службеното лице се покренува дисциплинска постапка.

Во случаеви кога службено лице е докторот/физиотерапевт на екипата а екипата нема друг доктор/физиотерапевт истиот останува во боксот до крајот на натпреварот .

Кога судијата не може да утврди кое службено лице го направило прекршокот, картонот му се доделува на шефот на стручниот штаб.

Член 41

Комисијата за натпревари ќе му изрече автоматска парична казна на клубот во висина од 500(петстотини) евра во денарска противвредност на денот на уплатата доколку:

- не обезбеди најмалку четири лица со медицински носила;
- комесарот за безбедност или негов заменик не присуствува на натпреварот;
- не обезбеди разглас и најавувач;
- не обезбеди 5 топки за одигрување на натпреварот (ист вид)согласно член 9 од овие Пропозиции;
- не обезбеди 5 портокалови топки за одигрување на натпреварот во зимски услови
- не изврши соодветно обележување на теренот за игра во зимски или отежнати услови;
- не обезбеди деца за фаќање топки;
- не обезбеди комет администратор за составување на записник;
- не обезбеди табли за замена на резервните фудбалери и покажување на надоместено време;

- доколку не ги обележи јасно и еднолично фоторепортерите, новинарите и редарите (обезбедување);
- доколку не создаде услови за вршење на пренос на натпреварот и не обезбеди електрично напојување, платформа за снимање и заштитна мрежа.

Член 41а

Додека Протоколот е на сила, за неисполнувањето на обврските на клубовите кои произлегуваат од примена на Протоколот а се однесуваат на:

- обезбедување на функционален апарат за мерење на температура;
- обезбедување лице и одговорно мерење на температура на сите учесници наведени во т.4.2 во Протоколот;
- неспроведување или делумно спроведување на мерките поврзани со употреба и обезбедување на средства за дезинфекција;
- обезбедување и користење на заштитни маски

Комисијата за натпревари ќе му изрече автоматска парична казна на клубот во висина од 200 (двеста) евра во денарска противвредност на денот на уплатата.

Член 41б

Додека Протоколот е на сила, за неисполнувањето на обврските на клубовите кои произлегуваат од примена на Протоколот а се однесуваат на користење на соблекувални, Комисијата за натпревари ќе му изрече автоматска парична казна на клубот во висина од 500 (петсто)евра во денарска противвредност на денот на уплатата.

ПОСТАПКА ПО ЖАЛБА

Член 42

По завршување на натпреварот незадоволната страна преку својот претставник може да најави жалба, жалбата се најавува во рок од 24 часа од одигрувањето на натпреварот согласно одредбите на Правилникот за натпревари.

Заинтересиран клуб има право во рок од 48 часа по одигрувањето на натпреварот да достави жалба со образложение.

Сите најавени жалби и жалби од заинтересирани страни во два примерока со образложение мора да се достават до надлежниот орган за натпреварување со уредно уплатена пропишана такса во рок од 72 часа од денот на одигрување на натпреварот.

Жалбите доставени надвор од предвидениот рок од 72 часа како и жалбите за кои не е уплатена предвидената такса не се земаат во постапка.

По жалбата во прв степен органот за натпреварување мора да донесе одлука во рок од 8 дена од денот на приемот на жалбата.

Еден примерок од жалбата органот за натпреварување мора да достави до обжалената страна која по жалбата треба да се произнесе во рок од два дена од приемот.

Донесената одлука органот за натпреварување ја објавува во службениот лист „Макфудбал“ и ја доставува до засегнатите страни.

Член 43

Во последните три кола од првенството или во случај кога по распоредот се игра вонредно /одложено коло, роковите за одлучување по жалби се скратуваат од 8 на 3 дена.

Поради итност во постапувањето, органот на натпреварување може да утврди и пократки рокови за поднесување и одлучување.

Член 44

Доколку прво степениот орган не се произнесе по наводите на жалбата во рок од 8 дена од денот на приемот на жалбата се смета дека жалбата е одбиена како неоснована.

Член 45

Незадоволната страна од донесената првостепена одлука има право на жалба до Комисијата за жалби на ФФМ во рок од три (3) дена од приемот на одлуката донесена од првостепениот орган со уплата на пропишана такса.

Незадоволната страна од недонесената првостепена одлука има право на жалба до Комисијата за жалби на ФФМ во рок од 3 дена по истекот на рокот предвиден во член 44 од овие Пропозиции со уредно уплатена пропишана такса.

Комисијата за жалби одлуката мора да ја донесе во рок од осум дена од денот на приемот на жалбата упатена на одлучување во втор степен.

Одлуката на Комисијата за жалби е конечна.

Второстепената одлука мора да се објави во службениот лист на ФФМ „Макфудбал“ и да се достави до засегнатите страни.

Член 46

Доколку во рок од осум дена од денот на доставувањето на второ степената жалба Комисијата за жалби не одлучува ќе се смета дека жалбата е одбиена како неоснована.

КРИТЕРИУМИ ЗА УЧЕСТВО, ВЛЕЗ И ИСПАГАЊЕ ОД ЛИГАТА

Член 47

Со право да учествува во натпреварување во Првата фудбалска лига се стекнува фудбалски клуб кој покрај спортските критериуми, ги исполнува и критериумите утврдени во Правилникот за лиценцирање на клубови.

Член 48

Клубовите учесници во Првата фудбалска лига за натпреварувачката 2020/2021 година задолжително плаќаат котизација за службени лица во висина од 12.000(дванаесет илјади) евра во денарска противвредност на денот на уплатата.

Доколку Договорот за пренос на натпреварите од Прва МФЛ остане неизменет или измената не влијае на висината на очекуваниот приход со кој може да се регулираат обврските за службените лица во Прва МФЛ , клубовите во натпреварувачката 2020/21 немаат обврска за уплата на пропишаната котизација од став 1 на овој член.

Член 49

Неисполнувањето на условите за лиценцирање наведени во добиените условени решенија за лиценца за учество во Прва МФЛ, во периодот по направениот ждреб или почеток на првенство, доведува до намалување на бројот на учесници во Прва МФЛ.

Член 50

Единаесетто и дванаесетто пласираната екипа на конечната табела во Првата фудбалска лига во натпреварувачката 2020/2021 година директно испаѓаат од првата лига и во натпреварувачката 2021/2022 година, се стекнуваат со право да земат учество во Втората фудбалска лига Исток или Запад во зависност од територијалната припадност.

Во натпреварувањето во Првата фудбалска лига - сезоната 2021/22 директно влегуваат прво пласираните екипи на конечните табели на Втората фудбалска лига Исток и Втората фудбалска лига Запад во натпреварувачката 2020/21 година.

За пополнување на две места во Прва МФЛ, деветето и десетето пласираната екипа на конечната табела во Првата фудбалска лига во натпреварувачката 2020/2021 година, на неутрален терен играат по еден бараж натпревар со една од второпласираните екипи на конечните табели на двете Втори лиги од натпреварувачката 2020/21 година.

Противникот во бараж натпреварите на деветето и десетето пласираната екипа се утврдува со ждреб доколку и деветето и десетето пласираната екипа кога би испаднале територијално би се вклучиле двете во Втора Исток или двете во Втора Запад во спротивно бараж натпреварите се играат на принцип Исток со Исток; Запад со Запад.

Член 51

Ако бројот на екипите кои се откажале или се исклучени е поголем од бројот на екипите кои по автоматизам како најслабо пласирани ја напуштаат првата лига (единаесетто и дванаесетто пласираната екипа) редоследно во првата лига влегуваат:

- за едно место, една од екипите елиминирани во бараж натпреварите под услов да ги исполнува условите за лиценцирање и тоа:

* подобро рангираната екипа од двете екипи доколку двете екипи се од ист ранг (Прва МФЛ/ Втора МФЛ);

* доколку екипите се од различен ранг на натпревари (една од Прва и една од Втора МФЛ) влегува екипата од Прва МФЛ ;

- за две места, двете екипи елиминирани во бараж натпреварите под услов да ги исполнуваат условите за лиценцирање;

- за повеќе од две места, подобро рангираната екипа од наредно пласирани/рангирали екипи на двете втори лиги на конечните табели или табелите согласно член 31а, доколку клубот ги исполнува условите за лиценцирање.

Член 52

Победникот на натпреварувањето освојува пехар кој се доделува по завршување на првенството.

Член 53

Првопласираниот на конечната табела или табелите согласно член 31а се стекнува со право да учествува во Лигата на шампиони на УЕФА.

Второ и трето пласираната екипа на конечната табела или табелите согласно член 31а се стекнуваат со право да учествува во Лига Европа во организација на УЕФА.

Член 54

По завршување на првенството првопласираниот на конечната табела се стекнува со право за учество заедно со победникот од финалниот КУП натпревар на ФФМ во натпревар за освојување на СУПЕР купот на ФФМ.

ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 55

За се што не е предвидено со овие пропозиции се применуваат одредбите од Правилникот за натревари на Фудбалската Федерација на Македонија како и другите применливи прописи и акти на ФФМ.

Управниот одбор може да донесе одлука за промена на називот на лигите во зависност од комерцијалните придобивки за натпреварувањето.

Член 56

Овие Пропозиции стапуваат во сила со денот на донесување од страна на Управниот Одбор на ФФМ.

Член 57

Толкување на овие пропозиции дава Управниот Одбор на Фудбалската Федерација на Македонија.

Скопје, 30.07.2020г.

Претседател,
Муамед Сејдини

ФУДБАЛСКА ФЕДЕРАЦИЈА НА МАКЕДОНИЈА

**ПРОТОКОЛ
за спроведување на мерки за заштита
од “COVID-19”**

Скопје, Јуни 2020 година

Протокол за спроведување на мерки за заштита од “COVID-19” при одржување на тренинзи на клубовите и одигрување на натпревари.

Во работата на клубовите учествуваат следните лица (во понатамошниот текст – учесници)

1. Фудбалери – 25
2. Тренери – 5
3. Медицински персонал – 3
4. Администрација – 5

Службени лица делегирани од лица од ФФМ:

1. Судии – 4 по натпревар во најголем дел, на дерби има 6 судии
2. Делегат на натпревар – 1 по натпревар
3. Контролор на судењето – 1 по натпревар
4. Комесар за безбедност – 1 по натпревар по потреба

1. Основните принципи врз кои се заснова овој протокол се:

- Заштита на здравјето на играчите и нивните семејства;
- Заштита на здравјето на тренерите и нивните семејства и
- Заштита на здравјето на другите вработени и соработници кои ќе стапат во контакт со играчите по продолжувањето на тренингот како и службените лица на натпреварите.

2. Предлог мерки

- Одржување на тренинзи и натпревари без присуство на публика;
- Од сите учесници се бара да потпишат изјава за одговорност, што е услов за учество / учество на натпревар /;
- Тестирање на Covid -19 треба да се изврши најдоцна 72 часа пред почетокот на натпреварувањето, а по потреба и дополнително;
- мерење на температура на сите учесници при влегување во стадион;

Напомена: За нормална телесна температура на лице се смета температура од 36 до 37°C со која може слободно да влезе на стадионот. Лице кое при пристигање на стадион има телесна температура од 37.1 до 37.2 °C се изолира во посебна просторија и се чека 15-20 минути, па повторно му се мери температура (бидејќи е можно евентуално телесно загревање од самото патување до стадионот). Доколку по второто мерење има нормална телесна температура, лицето може слободно да влезе на стадионот, во спротивно на истото не му се дозволува влез на стадионот. Лице кое при пристигање на стадион има телесна температура 37.3°C и повеќе не му се дозволува влез на стадионот. Се упатува клубот за лицата на кои не им е дозволено да влезат на стадионот, истите да се изолираат од групно патување.

- поставување средства за дезинфекција кое содржи 70% алкохол, за дезинфекција на раце и нозе на одредено место, со назнака за здолжително користење пред секој тренинг и натпревар;
- употребата на заштитни маски е задолжителна освен за фудбалерите кои се на терен во игра;
- секој поединец треба да има своја спортска опрема (лично);
- секој клуб има обврска да обезбеди доволна количина на заштитни маски и средства за дезинфекција кои редовно треба да се надополнуваат;
- зачестено чистење и дезинфекција на сите простории на стадионот, материјалите и опремата;
- одржување на социјална дистанца (нема ракување, гушкање, фрлање или кој било друг контакт).

3. ТРЕНАЖЕН ПРОЦЕС

3.1 Временски распоред

Тренажниот процес пред почеток на натпреварувањето пожелно е да се подели во 3 фази, како што следува:

- почеток на индивидуален тренинг на играчи на стадионот, без физички контакт (Здена);
- почеток на тренинзи во мали групи (најмногу 5 играчи истовремено) (7 дена);
- колективен тренинг со комплетен тим (довolen број на денови потребен за подготовкa на екипата согласно индивидуална процена на тренерот);

Доколку се променат рестриктивните мерки, процесот на тренирање може да претрпи измени.

Основните принципи се обврзувачки за сите клубови при изготвување план за отпочнување на процесот за тренинг. Протоколот е поделен во три фази и има за цел да им даде на играчите оптимална можна нова физичка подготвеност до самиот почеток на самото натпреварување.

Како што е наведено, фазите се следни:

1. Подготвителна фаза и фаза на индивидуален тренинг на играчи;
2. Фаза на тренинг во мали групи;
3. Колективен тренинг.

За да се исполнат овие принципи, треба да се спроведат следните мерки:

- Секој клуб треба да подготви список на лица вклучени во процесот на тренинг;
- Сите лица на стадионот мора да бидат идентификувани на соодветен начин;
- Теренот на кој ќе се организираат тренинзите мора да биде јасно дефиниран; единствените лица кои имаат пристап до овој терен / стадион се: играчи, тренери, доктор и физиотерапевт, економ и минималниот број на персонал задолжен за дезинфекција и чистење;
- Неопходно е да се изврши набавка на соодветни средства за редовно чистење и дезинфекција на просториите (треба да се посвети посебно внимание на површините кои често се допираат како што се врати, прекинувачи, итн.);
- Дезинфекција и чистење на материјали и простории мора да се изврши во согласност со важечките препораки на надлежните здравствени органи;

- Заштитата, хигиената и миењето на рацете мора да бидат на високо ниво ;
- Сите учесници во тренажниот процес мора да се однесуваат согласно мерките и препораките на надлежните здравствени органи;
- Сите активности што имаат поголем број учесници мора да се сведат на минимум;
- Неопходно е да се применуваат и други лични превентивни мерки со цел да се спречи ширењето на инфекцијата поради што сите учесници е потребно да внимаваат на своето здравје и на своите контакти и надвор од стадионот/теренот односно и надвор од тренажниот процес и натпреварувањето;

Пред започнување на тренажниот процес да се обрне внимание на:

- Учесниците;
- Состојба на терени / стадиони,
- Транспорт / превоз.

3.1.1. Персонал (Учесници)

На тренинзите можат да присуствуваат само учесници кои се неопходни за одвивање на тренингот. Тие мора да бидат однапред познати и евидентирани на список кој ги содржи следните генералии: име и презиме, опис на работното место(фудбалер, економ, физиотерапевт, секретар и слично) и датум на тренингот.

3.1.2. Терени / стадиони

Со цел терените / стадионите да бидат што е можно подобро изолирани, се советуваат клубовите доколку е можно, да го организираат процесот на тренинг во тренинг камп со заедничко сместување (вид на карантин), а доколку тоа не е можно, тогаш играчите да престојуваат во своите домови и на тренинг да патуваат поединечно (сам) со автомобил.

Пред да пристигнат на стадионот, сите простории мора темелно да се исчистат и дезинфекцираат во согласност со упатствата на надлежните здравствени установи.

Сите критични површини (рачки на врати, прекинувачи, кутии, итн.) Мораат да бидат дезинфекцирани.

Целокупната постапка треба да биде во писмена форма (записник дека е направена дезинфекција со датум) , а стадионот / теренот обележан со безбедна зона.

Сите лица што влегуваат во стадионот мора да се придржуваат кон строгите хигиенски услови.

Просторот на економот: пристап до економат / магацин и негово управување има само едно лице, кое мора да ги почитува следниве мерки:

- Економатот мора да биде заклучен доколку никој не престојува / работи во него,
- Економот редовно ги мие и дезинфекцира рацете и мора да носи маска за лице,
- Секој пат кога ќе добие ново парче опрема, економот мора да ги мие и дезинфекцира рацете,
- Набавката на нова опрема се врши на не помалку од 15 дена.

Перална: оваа соба треба да биде затворена. На играчите треба да им се дадат два комплети опрема за тренинг и натпревари за играње, а истата опрема ќе се пере дома после секој тренинг / натпревар.

Соблекувалната: бидејќи ова е потенцијално област со висок ризик за пренесување на инфекции, фудбалерите доаѓаат подготвени во спортска опрема и не користат соблекувална пред и по завршување на тренингот и натпреварот.

Лицата одговорни за одржување мора да ги следат следниве упатства:

- Секогаш мора да носат маска за лице и ракавици;
- Тоалетите мора да бидат темелно исчистени и дезинфицирани;
- Валканите канти за отпадоци мора да бидат поставени колку што е можно подалеку.

Просторија за физиотерапија:

- Во првите две фази (индивидуален и групен тренинг), физичкиот контакт со играчот мора да се минимизира;
- Во првата фаза се лекуваат само повредени играчи;
- Физиотерапевтот мора да носи маска за лице во секое време, и ако е можно ракавици;
- Нова маска за лице и нови ракавици мора да се носат за секој нов играч;
- Масата за масажа мора да биде покриена со чиста прекривка или прекривка за еднократна употреба, кои се менуваат по употреба;
- Делови од масата за масажа што не се покриени мора редовно да се бришат со средства за дезинфекција;
- Особено треба да се внимава со хигиената. Затоа, се препорачува редовно чистење, или барем по третманот на секој играч.

Фитнес просторија: употребата на оваа просторија мора да се сведе на минимум, т.е. ограничена исклучиво на повредени играчи, предмет на следниве мерки:

- Користете на оваа област да се сведе на минимум, и кога е можно, да се прават вежбите на отворен простор;
- Да се постават уреди со средства за дезинфекција на рака на влезот;
- Во исто време, може да имам максимум 1-2 играчи, одржувајќи растојание од најмалку мин. 2 м,
- Прозорците мора да бидат отворени во секое време или климатизација;
- По употребата, сите уреди мора да се дезинфекцираат;
- Ако е можно, никој од тренерите не смее да биде присутен; ако е потребно присуство, тогаш тренерот мора да користи маска за лице;
- На крајот на секој ден, просторијата се чисти и дезинфекцира.

3.1.3. Превоз

Да не се организира колективно доаѓање на играчите на тренинг.

Играчите да доаѓаат на тренинг поединечно (сам) со автомобил.

Доколку се користи автобус, седењето треба да биде преку две седишта со задолжително носење на заштитна маска за време на превозот.

3.2. Индивидуален тренинг (фаза 1)

Оперативната организација за индивидуални тренинзи треба да се заснова на следниве принципи:

- За време на тренингот на стадионот треба да има минимален број на учесници и персонал (минимум тренери, обезбедување и персонал за чистење и одржување на теренот);
- На играчите треба да им се обезбеди план за тренингот, еден ден однапред, преку електронски канали за комуникација - интернет, што значи дека не е потребен физички контакт и интеракција со тренерите;
- Начинот на транспорт / патувањето секогаш треба да биде исто (со истото возило), кое е дезинфицирано;
- Мора да се направи јасен распоред и план за тренинг на играчите кои ќе бидат на терен;
- Во исто време, најмногу 2 играчи можат да тренираат на едно поле, кои се на спротивни страни на теренот, со што поголема далечина едни од други;
- Пристигнувањето на играчите на теренот / стадионот треба да биде одвоено 15 минути, за никогаш да не доаѓа до физички контакт;
- Играчите доаѓаат на стадионот во опрема за тренинг, која ја носат од дома;
- Вежбите се одржуваат со минимална опрема (реквизити) или без истата;
- Ако се користат реквизити, тие мора да се дезинфекцираат по употребата на секој играч;
- До доаѓањето на стадионот и до почетокот на тренинзите, играчите мора да носат маски за лице;
- На крајот на тренингот, играчот веднаш и директно оди во своето возило;
- Тренерите можат да го набљудуваат тренингот од далечина.

3.3. Групен тренинг (фаза 2)

Во оваа фаза, сите играчи се поделени во X групи со максимум 5 играчи, каде групите тренираат одделно и без никаков контакт меѓу нив.

3.3.1. Употреба на соблекувални

Соблекувалните за тренинг не се употребуваат.

Секој играч носи своја опрема на тренинзите, како и шише за пиење.

Играчите се тушираат дома.

3.3.2. Физиотерапевтски третман

Во оваа фаза, секоја група, доколку е можно, треба да има „свој“ физиотерапевт. Физиотерапевтскиот третман треба да се сведе на минимум.

Како и во првата фаза, и во оваа не е дозволен третман на играчи кои немаат повреда, пред или по тренинг. Ова се однесува на сите видови на третмани, освен третмани за бандажирање (зглобови, мускули итн.).

3.3.3. Дополнителни вежби

За време на првите две фази на тренинг, употреба на фитнес сала не е дозволена, освен за повредени играчи. Можно е да се одржат два вида дополнителни вежби:

а) Сесија пред тренинг: акцентот е ставен на превенција на повреди, со следниве услови за изведба:

- Мора да се спроведе на терен;
- Секој играч користи свои реквизити и е на оддалеченост од минимум 5 метри од другите играчи,
- По секоја употреба, реквизитите треба да се дезинфекцираат;

б) Сесија после тренинг: акцентот е ставен на дополнителни вежби, со следниве услови:

- Дополнителни вежби за тело можат да бидат интегрирани во групниот тренинг;
- Дополнителни вежби за тело може да се извршат дома.

Тренингот го подготвува и контролира тренерот, но со почитување на социјалната дистанца.

3.3.4. Учесници на тренинг

За организирање на тренинг потребен е ангажман на:

- 3 тренери;
- 1 физиотерапевт;
- 1 економ;
- 1 доктор.

3.4. Колективен тренинг (ФАЗА 3)

Фазата на колективно тренирање вклучува враќање на целиот тим на тренинг, или со други зборови, враќање во нормала. Во текот на оваа фаза, мора да се продолжи со строго почитување на мерките за хигиена и дезинфекција, со посебен акцент на просториите што претставуваат најголем ризик од инфекција.

Особено, треба да се земе предвид следново:

- Секој што влегува на стадионот мора да ги користи средствата за дезинфекција и хигиена;
- Во просторијата за физиотерапија и фитнес не смее да има повеќе од двајца играчи истовремено;
- Туширањето по тренинг треба да биде дома;
- Сите простории редовно да се чистат и дезинфекцираат.

Во случај играчот, членот на стручниот штаб или друг вработен да биде позитивен на COVID-19 за време на тренингот, мора да се следат следниве упатства:

- Да се изолира лицето веднаш од остатокот од групата;
- Доколку има лица кои биле со позитивниот во контакт, лицата се упатуваат во домашна самоизолација;
- Да се информира администрацијата на ФФМ и надлежниот епидемиолог;
- Да се исчистат и дезинфекцираат сите простории.

4. ОДИГРУВАЊЕ НА НАТПРЕВАРИ

Натпреварите ќе се одигруваат без присуство на публика.

При елаборирање на овој дел од планот, почетна точка е претпоставката дека на краток и среден рок нема да може да се играат натпревари со присуство на публика.

За да може ФФМ да ги исполнi своите договорни обврски кон Арена ТВ како пренесувач на натпреварите и да овозможи ТВ-преноси на натпревари неопходно е екипите кои го спроведуваат снимањето да се сведат на неопходниот минимум, бидејќи истите мораат физички да бидат присутни на стадионот.

Организирањето на натпревар претпоставува присуство на: играчи, тренери, медицински персонал, помошен персонал, службени лица на ФФМ (судија, контролор на судењето, делегат и други претставници), вработени во ТВ продукцијата, како и други лица вклучени во организацијата на натпреварот.

За успешно организирање натпревар во овие услови, во преден план треба да бидат следниве цели:

- Намалување на потребниот персонал на минимум,
- Сеопфатни мерки за најголема можна физичка поделба на присутните лица,
- Придржување кон сите безбедносни и превентивни мерки (на пр. Одржување на социјална дистанца, носење на заштитни маски и дезинфекција).

4.1. Поделба на стадионот во различни зони

Стадионот за натпреварите ќе биде поделен во 3 зони, со цел најдобро координирање на различните групи на персонал и успешно спроведување на соодветните безбедносни и превентивни мерки.

Во принцип, не е дозволено слободно движење на лица меѓу зоните. Организаторот на натпреварот е одговорен за поделбата на зоните, а предлогот на концептот на поделба треба да се достави до Комисијата за натпревари на ФФМ, не подоцна од 15 дена пред закажаното продолжување со натпреварувањето. ФФМ (Комисија за натпревари на ФФМ) дава конечна согласност за предложените зони.

Зони	Зони простории / делови
Терен за игра и службени простории ЗОНА 1	- терен за игра - соблекувални - тоалети - контрола на допинг - технички простор - простор околу теренот за играње
Простор на трибините (само главна трибина) ЗОНА 2	- тоалети - ВИП-дел - медиуми - просторија за официјалниот спикер
Надворешност на стадионот ЗОНА 3	- пристапни патишта - простор за ТВ продукција - надворешниот периметар на стадионот - паркинг

4.2. Управување со различни групи на лица

Секое лице што влегува во стадионот мора да пополни и потпише изјава за одговорност и мора да има одредена акредитација на ФФМ или личен документ, врз основа на кој ќе се утврди идентитетот. Бројот на потребните лица мора да се сведе на минимум, како што следува:

ЗОНА 1 - Терен за игра и службени простории

Играчи на двета тима (11 + 7) 36

Стручен штаб на двета тима (6) 12

Собирачи на топки 4

Фотографи 2

Брза помош 3

Носачи на носилки 2

Обезбедување / полиција 5

Судии 4/6

Други претставници на ФФМ 1

Анти-допинг 1

Лица за одржување / чистење 2

Вкупно 74 приближно

ЗОНА 2 - Простор на трибините (само главна трибина)

Обезбедување / полиција 7

Противпожарна служба 2

Одговорни лица на стадионот 2

Гостинска делегација 4

Домашна делегација 6

Новинари 6

Вкупно 25

ЗОНА 3 - Надворешност на стадионот

Обезбедување и полиција 7

ТВ продукција 5

Одржување на стадион 5

Вкупно 17

4.3. Подготовки во организација на натпреварот

4.3.1. Обврска да се обезбедат информации од страна на гостинскиот клуб

Пред секој натпревар, гостинскиот клуб на клубот домаќин има обврска да му достави комплетен список на учесници на натпреварот, како и потпишани изјави за одговорност. Списокот се доставува најдоцна 6 часа пред почетокот на натпреварот а изјавите можат да се достават и по пристигање.

Гостинскиот клуб има обврска да го информира домашниот клуб за времето на пристигнување на стадионот и кои од нив патуваат со автобус или со други возила.

4.3.2. Пристигнување на тимот на стадионот

При патување и пристигнување на стадион, неопходно е да се применат мерки за заштита (носење маски за лице, дезинфекција итн.)

Фудбалерите доаѓаат со сопствен превоз исклучиво почитувајќи ги препораките од надлежните органи за патување со сопствено возило, кои во моментот на подготовкa на овој протокол предвидуваат патување на најмногу 3 лица со едно возило.

Кога се користи автобус, секое лице седи само – преку две седишта .

Доколку е можно, екипите и другите службени лица пристигнуваат на стадионот директно, најдоцна 90 минути пред почетокот на натпреварот.

Неопходно е да се избегне пристигнување претходниот ден.

Доколку тимот пристигне еден ден порано, потребно е да се утврдат сите мерки за заштита со персоналот на избраницот хотел, со цел да се заштити здравјето на играчите и другите вработени.

Пред почетокот на натпреварувањето сите учесници имаат обврска да направат тестирање. Учесниците со негативен резултат, можат да бидат присутни на натпреварите.

Доколку за време на натпреварувањето кај учесниците се случи појава на симптоми на Ковид 19, појава на ситуација на задолжителна самоизолација, контакт со заболен и слично, задолжително е повторно тестирање. Само лицето кое има негативен тест согласно пропишаните процедури може да продолжи да учествува во натпреварувањето.

4.3.3. Контрола на влезот на стадионот

Клубот / организаторот домаќин е одговорен за контролирање на влезот на стадионот, а делегатот на ФФМ или друго овластено лице на ФФМ го надгледува спроведувањето на сите мерки.

Само лицата наведени во овој Протокол и под наведените услови (потпишана изјава за одговорност и документ за лична идентификација) можат да влезат во стадионот.

При влегувањето, сите лица мора да поминат низ процедура за дезинфекција, а нивната телесна температура се мери на ист начин описан претходно. На лицата со покачена температура не им се дозволува да влезат на стадионот.

Распоредот на влегување во различни делови на стадионот го одредува клубот домаќин.

4.3.4 Употреба на соблекувални

Соблекувалните не се употребуваат.

По исклучок, во случај на лоши временски услови (дожд, снег и ниски темепратури) , клубот домаќин е должен да обезбеди услови за користење на соблекувалните за чување на облеката која не се користи за натпревар а има неопходност од нејзино користење поради временските услови.

Во вакви услови може да има најмногу 3 лица во една соблекувална во исто време. Овој распоред треба да обезбеди одржување на растојание помеѓу играчите (минимум 2 м).

Дезинфекција на соблекувалните се врши по секоја употреба наведена во став 2;

Тоалетите мора да бидат темелно исчистени и дезинфицирани;

Кантите за отпадоци мора редовно да се празнат на пропишан начин од надлежните органи.

4.3.5. Излегување на терен на играчи и судии

Играчите и судиите до централниот дел на теренот доаѓаат на повик од главниот судија со задолжително почитување на дистанца од 2 метра. Ракување не е дозволено.

4.3.6. Технички простор

Седењето во техничкиот простор треба да биде организирано на таков начин што ќе се почитуваат пропишаните мерки за заштита (носење маски и социјална дистанца од 1,5-2 м). Доколку е потребно, може да се постават дополнителни столици надвор од техничкиот простор. Во техничкиот простор може да седат резервните играчи, шефот на стручен штаб, докторот и физиотерапевтот. Останатите членови на стручен штаб можат да седат на трибина или на дополнителните седишта поставени надвор од технички простор со пропишана дистанца.

Докторот при интервенција задолжително носи маска, ракавици, задолжително користи дезинфекционо средство а доколку се случи потешка повреда со крварење носи мантил за еднократна употреба .

4.3.7. Собирачи на топки

Клубот домаќин ќе обезбеди 4 собирачи на топки, кои мора да ги почитуваат правилата за заштита.

4.3.8. Поздрав по крајот на натпреварот и славење на гол

Поздрав (ракување) и групирање по завршувањето на натпреварот не е дозволено. Исто така, кога се прославува гол, мора да се одржи социјална дистанца, т.е. не е дозволен физички контакт помеѓу играчите и групирање.

4.4. ТВ Продукција

ТВ куките овластени за пренос мора да достават список на персонал, со потпишани изјави, до клубот домаќин, не подоцна од 24 часа пред натпреварот.

ТВ куките се одговорни за спроведување на пропишаните мерки за заштита.

4.5. Медиуми

Клубот домаќин е одговорен за акредитирање на претставниците на медиумите. Бројот на лица треба да се сведе на минимум и не смее да го надминува наведениот број во овој документ (најмногу 6 новинари + 2 фотографи). Клубот домаќин мора да достави список на присутни претставници на медиумите, заедно со потпишаните изјави за одговорност до делегатот на ФФМ.

4.6. Соопштење – Прес Конференција по натпреварот

Одржување на прес конференција по завршување на натпреварот не е задолжителна. Доколку постои потреба од тоа, задолжително да се почитуваат мерките за заштита. Доколку тоа не е можно, прес-конференција може да се организира преку видео-врска.

5.0 Службени лица на натпревар

5.1 Тестирање

Најдоцна 72 часа пред почетокот на првиот натпревар на кој се делегирани сите службени лица имаат обврска да направат тестирање.

За евидентија и начинот на спроведување на мерката поврзана со тестирање се грижи Судискиот одбор на ФФМ.

Службените лица можат да ја вршат својата функција само доколку имаат негативен тест на Ковид 19 добиен согласно процедурите пропишани од надлежните здравствени органи.

Доколку за време на натпреварувањето кај службените лица се случи појава на симптоми на Ковид 19, појава на ситуација на задолжителна самоизолација, контакт со заболен и слично, задолжително е повторно тестирање пред наредно делегирање. Само лицето кое има негативен тест согласно пропишаните процедури може да продолжи да ја врши функцијата на службено лице.

5.2 Мерки за заштита

Службените лица делегирани од ФФМ- судиите, делегатот, контролорот, комесар за безбедност или лице овластено од Комисијата за безбедност или друго лице назначено од ФФМ имаат обврска да ги почитуваат сите мерки за заштита споменати во овој Протокол и сите мерки за кои обврската за спроведување ја има клубот домаќин (мерење на температура, користење на средства за дезинфекција на раце и нозе, одржување на социјална дистанца, движење во определена зона и др.)

Сите службени лица имаат обврска за носење на маски пред, за време и по завршување на натпреварот освен кога на терен активно се вклучени во играта.

5.3 Превоз

Службените лица можат да патуваат до местото на одигрување на натпреварот исклучиво почитувајќи ги препораките од надлежните органи за патување со сопствено возило, кои во моментот на подготвка на овој протокол предвидуваат патување на најмногу 3 лица со едно возило.

При патување мора да се почитуваат безбедносните протоколи – носење на маски, користење на средства за дезинфекција од страна на патниците и дезинфекцирање на возилото.

5.4 Изјава за одговорност

Службените лица по пристигање на стадионот имаат обврска да достават изјави за одговорноста.

5.5 Подготовка на службените лица за натпревар и натпревар

Службените лица на кои функцијата им налага користење на соблекувална, доаѓаат во спортска опрема , подгответи за натпревари и не користат соблекувална.

По исклучок предвиден во овој протокол(лоши временски услови) , службените лица треба да ги почитуваат мерките пропишани за користење на соблекувална за играчи во вакви услови, а клубот домаќин ги спроведува сите мерки за заштита и дезинфекција како и за соблекувалните на фудбалерите.

Просторијата која се користи пред, за време и по завршување на натпреварот за составување на записник од натпреварот, треба да биде дезинфекцирана, да содржи средства за дезинфекција ,сите присутни задолжително да носат заштитни маски и одржуваат дистанца од 1,5 – 2 метра.

Службените лица неопходно е да применуваат и други лични превентивни мерки со цел да се спречи ширењето на вирусот поради што потребно е да внимаваат на своето здравје и на своите контакти и надвор од стадионот/теренот односно и надвор од тренажниот процес и натпреварувањето;

Претседател,

Муамед Сејдини

